

Fodring af den drægtige so – bedst og billigst

Fokus: Rettidig indsættelse i farestalden samt ensartet og systematisk huldstyring i drægtighedsstalden er nøglen til den billigste fodring i drægtighedsstalden.

Konklusion

Fødselsvægt og pattegriseoverlevelse kan ikke forbedres ved at hæve den daglige forsyning med næringsstoffer i drægtighedsperioden ud over Seges Svineproduktions anbefalinger.

Af **Gunner Sørensen**, chefforsker, gs@seges.dk

Indholdet af næringsstoffer i foder til de drægtige søer er i mange besætninger højere end Seges Svineproduktions anbefalinger (se faktaboks). Det koster typisk omkring 5 til 10 øre ekstra pr. FE, og argumentet er, at de danske højproduktive søer betaler for de ekstra næringsstoffer ved at føde tungere og mere livskraftige grise.

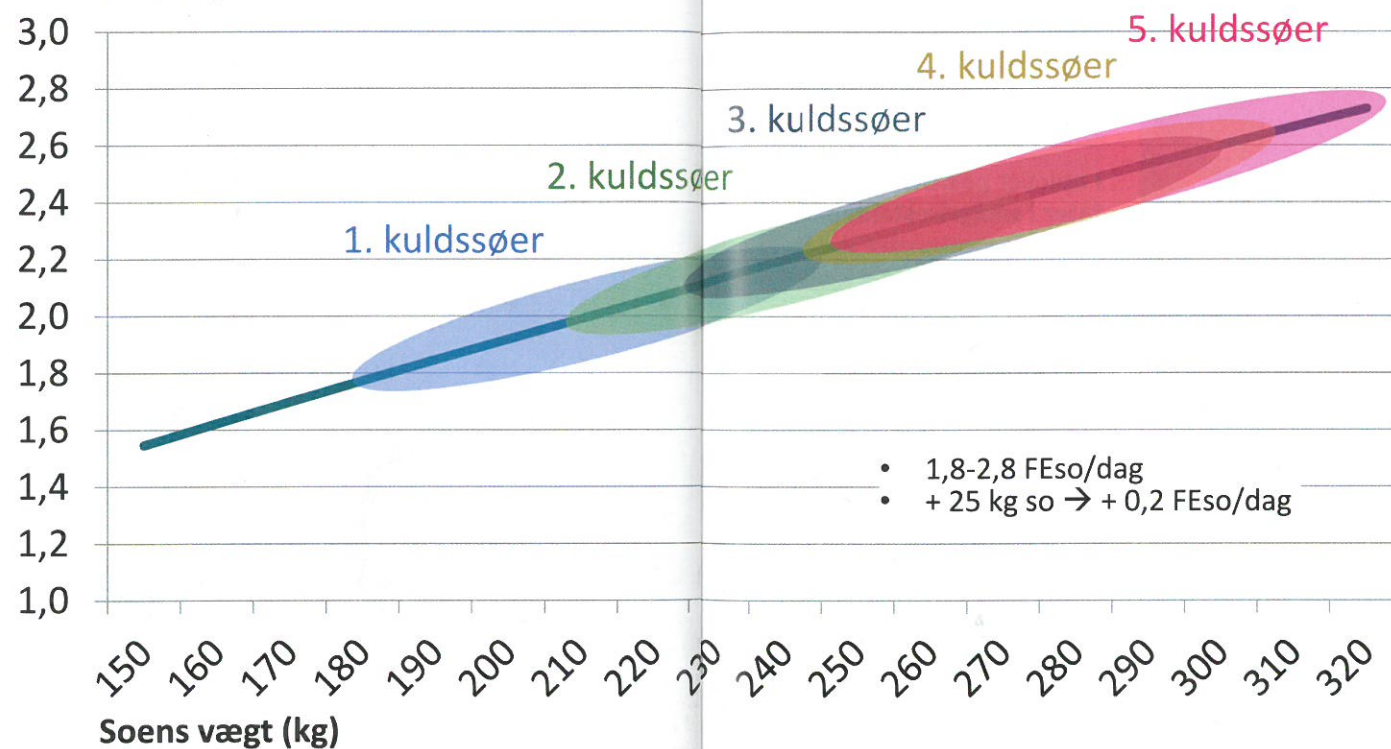
De nuværende anbefalinger er fastsat ud fra ældre forsøg, men kuldstørrelsen er fortsat stigende, derfor har vi valgt at efterprøve anbefalingerne igen. Afprøvningen blev gennemført i en besætning, som indsætter søerne cirka fem dage før forventet faring. Der anvendes ESF-fodring og udføres en konsekvent og ensartet huldstyring. Således sikrede vi at måle en effekt af foderet og ikke af varierende grader af fodertildeling og management. Det konkluderes, at anvendelse af ekstra drægtighedsfoder med ekstra protein og aminosyrer ikke påvirker reproduktionsresultaterne, fødselsvægt eller overlevelsen af den enkelte gris – se Meddelelse

nr. 1158 på Seges's hjemmeside.

Hvorfor er nogle besætningsejere så sikre på, at de ser højere fødselsvægt ved at bruge drægtighedsfoder med ekstra næringsstoffer? Forklaringen er sandsynligvis, at de har uens foderoptagelse blandt søer i drægtighedsperioden (typisk i konkurrenceprægede fodringssystemer som gulvfodring, vådfodring i langkrybbe og ved en ædeboks pr. so med samtidig vådfodring) og sen indsættelse i farestalden. Det betyder i praksis, at en del af søerne ikke får opfyldt deres daglige behov. Denne del af søerne kan reduceres ved at hæve foderets næringsstofindhold, men det betyder dyrere foder og, at resten af søerne får for mange næringsstoffer. I hovedparten af besætningerne vil det være meget billigere at øge sikkerheden for, at den enkelte so får sin daglige fodermængde ved at optimere på fodertildelingen i drægtighedsstalden gennem fokus på:

Foderstrategi: Det er vigtigt, at fodringen i farestalden sikrer, at der hverken er meget tynde eller fede søer ved fravæning, så har man et godt udgangspunkt

Energi til vedligehold, FEso/dag

Hvor meget energi bruger soen til vedligehold? Afgøres af soens vægt og alder.

Anbefalinger

Foderet bør indeholde:

- 95 til 105 FE pr. 100 kg i groft formalet foder
- 90 gram ford. protein og 4,0 gram ford. lysin pr. FE
- 3 til 8 pct. roepiller

Foderstrategien bør opfylde:

- Tildeling af 3,5 FE pr. dag fra drægtighedsdag 88 og frem til faring
- Rygspæktykkelsen er 16 til 19 mm ved indsættelse i farestalden

for at lave en rigtig god huldstyring efterfølgende. Dette gøres ved at dele søerne i tre grupper ved løbning – tynde, normale og fede med forskellige foderkurver til hver af de tre grupper. Hver besætning skal lave sine egne foderkurver, som er tilpasset den enkelte besætning. Søernes behov for energi til vedligehold er vist i figuren, og den daglige forsyning må aldrig komme under dette behov, da det påvirker fostertilvæksten. Har man fede søer, er det ofte en god idé at slagte dem fremfor at sætte dem på slankekur.

Udfodring: Huldstyring er nemmere ved individuel fodring, men det forudsætter anvendelse af ESF og, at foderstationerne udfodrer den forventede mængde foder (kontrol hver måned), og antal søer ved hver station er tilpasset foderstationens kapacitet. I gruppefodrede systemer skal søerne være i ens huld ved indsættelse i stien, og foderkoncentration, udfodringshyppighed og halmtildeling er de håndtag, man har at stille på.

Huldstyring: Det er ikke arbejdskrævende, når det først er

sat i system. Det kan gøres på mange måder, men forudsætningen er, at overstående forhold er diskuteret og i orden. Nogle vælger at måle rygspæktykkelse på søerne flere gange i løbet af drægtighedsperioden. Det er også en god idé under indkøring, men når huldstyringen er på plads, skal rygspækmåling primært bruges til at kontrollere, om søerne placeres på den rigtige foderkurve efter løbning, så de når det ønskede huld ved faring.